

Seg kan ikke opfatte Meningen af Forslaget anderledes, end at det gaaer ud paa at lægge et moralsk Baand paa Regjeringen, at tvinge den, om jeg saa maa sige, til samtidig med Børnepligtslovens Emanation at udstede en saadan Anordning. Seg tager maaffee ikke fejl, naar jeg antager, at dette egentlig er de ærede Forslagsstilleres Hensigt; men i saa Fald maa jeg indstændig fraraade at vedtage et saadant Endringsforslag, der gaaer ud paa i en Børnepligtslov at foreskrive Regjeringen, hvilke Former den skal iagttage for at tage Bestemmelse i et reent kirkeligt Anliggende. Endringsforslagets Vedtagelse vil i Virkeligheden gaae ud paa i Børnepligtsloven for Kongeriget Danmark at fastsætte, paa hvilken Maade Kirken har at tage Bestemmelser om de Betingelser, den vil fastsætte med Hensyn til den geistlige Ordination. Seg tror ikke, det kan herregnes til god Lovpraxis at indføre en saadan Bestemmelse i en Børnepligtslov.

Madvig: Seg skal dertil kun sige, at vort Endringsforslag gaaer ud paa at opstille en Betingelse for den Indrømmelse, der gjøres i Børnepligtsloven, og denne Betingelse udtale vi, medens Regjeringen vil have den underforstaaet. Det er ganske rigtigt, og det har jeg seet fra første Dieblis, at vort Endringsforslag gjør det Hele afhængigt af Hans Majestæt Kongen, idet der slet ingen Fritagelse vil være bestemt, før en saadan Anordning udkommer, medens Regjeringens Forslag giver en Sikkerhed for de 4 sidste Aar. Hensigten med Regjeringens Forslag kan dog heller ikke opnaaes, naar ikke dertil kommer Regjeringens Handling med Hensyn til Præsteembedernes Besættelse. Men os er det om Principet at gjøre; det er os aldeles ligegyldigt, at der er en Fritagelse for de 4 sidste Aar, naar Vedkommende kunne kaldes til Tjeneste i de 4 første Aar. Os gjælder det i denne Sag om, at den ordinerede Geistlige ikke som saadan kaldes til virkelig Krigstjeneste, og det vil han kunne, naar Hans Majestæt ikke tager den Bestemmelse, at Ingen maa ordineres, før han har fyldtgjort de 4 første Tjenesteaar; saa vil han i disse 4 første Aar som Geistlig

kunne kaldes til at gjøre Krigstjeneste, og kan han kaldes i 4 Aar dertil, kan han ligesaa godt kaldes i 8 Aar. Det er os om at gjøre at ordne Sagen saaledes, at det tilbørlige, men ikke mere end det tilbørlige. Hensyn tages, og at det tages klart og tydeligt. — Hvad angaaer den høitærede Justitsministers Uttring, om at jeg skulde have bebrejdet Regjeringen Mangel paa Mod, saa har jeg sagt, at vi skulde have Mod til at udtale vor Anskuelse af denne Sag; jeg har sagt det om den hele Lovgivningsmagt, altsaa saavel om dette Thing som om det andet Thing og om Regjeringen. Seg har sagt, at der var Mangel paa aaben Udtalelse i den ene Form og i den anden. Seg har ikke dadelst Regjeringen for ikke at have Mod; men jeg har opfordret os selv til at antage en Form, som aabent udtaler, hvad den vil.

Justitsministeren: Seg maatte maaffee tillade mig at føie til, hvad jeg før anførte, at det ikke forekommer mig, at Endringsforslaget, som det foreligger, egentlig taler er noget Monster paa en aaben og ligesvem Udtalelse; thi hvad det vil, tilsigter det ganske vist at naae ad en temmelig indirecte Vej. Seg maa endvidere bemærke, at jeg ikke paa nogen Maade kan billige den Tanke, i Børnepligtsloven at ville foreskrive en bestemt Form for den Beslutning, Kirken maatte have at tage med Hensyn til Betingelsen for Geistliges Ordination. Endelig skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der ved en saadan Anordning dog ikke i Virkeligheden skaffes større Sikkerhed end ved en almindelig Regjeringsbeslutning. En saadan Anordning kan jo — det ville de ærede Forslagsstillere selv indrømme — forandres uden Rigsdagens Medvirkning, og altsaa vil Rigsdagen ikke deri have en større Sikkerhed for, at den Betingelse, den ønsker sat for de Geistliges Ordination, bliver staaende, end den vil have i Regjeringens Tilfagn.

Madvig: Ja, jeg skal henstille det til ethvert Medlem af Thinget at overveie, hvor der er den største Sikkerhed tilstede enten i et Tilfagn givet af Medlemmer af et enkelt bestaaende Ministerium eller i en høitidelig d-U